

VĚSTNÍK

Praha 30. září 2013

Ročník VI., Číslo 9

VÝROČÍ

Začalo září. Pro nás to znamená obvykle největší akci v roce a to zahájení veletrhu Sběratel, kterého jsme se účastnili již po šesté, ale pro většinu českých domácností je září spojeno s jinými činnostmi. Po plném létě přichází pozvolna babí léto, letos extrémně krátké a spíše studené a nastává čas staročeských sklizňových slavností jako jsou vinobraní, dočesná apod.

Konečně i samo pojmenování měsíce vychází ze staročeského původu zářij nebo zářij, které znamenalo sluneční záření, tak krásné a typické pro tento měsíc. V září také zpravidla končila čeledi služba a s hospodáři se uzavírali smlouvy na příští rok. Právě roční cyklus hospodaření a podzimního a zimního útlumu dával v minulosti šanci, aby mohl být přijat důležitý zákon, který by zejména na venkově motivoval a nikoli, aby škodil.

Takový zákon přijala za své vlády císařovna Marie Terezie, která 6. prosince 1774 přijala výnos o všeobecné školní vzdělávací povinnosti. Tento zákon však neznamenal povinnou školní docházku, jak se mylně uvádí, ale stanovil, aby děti ve věku 6 až 12 let byli vzděláváni, s výjimkou letního období, kdy děti na vesnicích pomáhali na polích a vlastně by ani do školy chodit nemohli. Z dochovaných pramenů také víme, že docházka ještě v průběhu října a pak od jara nebyla příliš řádná a děti přišla do tříd sotva půlka. Během zimy však děti poměrně pilně školu navštěvovali. Letos je to již 239 let kdy byl tento výnos přijat a vstoupil v platnost až v následujícím roce. Ona povinná školní docházka byla zavedena až zákonem z roku 1869 a tedy před 144 lety.

Letos sice neslavíme kulaté výročí těchto zákonů, ale není někdy na škodu si připomenout podobné události. Máme před volbami a je dobré se zamyslet nad tím, že ne každý náš panovník a feudál znamenal to nejhorší pro naši zemi a že nám též přinesli řadu dobrého. Naopak je třeba si říci, že ani diktátor či početným hlasem lidu, demokraticky zvolený občan nemusí být tím nejlepším co můžeme mít. Pomazané hlavy v království Českém se na svoji roli připravovali od kolébky, aby byly schopné zvládnout roli panovníka.

Rychlokvašky, které v různých anketách oblíbenosti, zpravidla dosahují předních příček nám nemohou své kvality dokázat jinak než řečmi, které ovšem zvládají jako ti nejzkušenější, byť to jsou jen amatéři.

Praha 30. září 2013

Marie Terezie Valpurga Amálie Kristýna Habsburská (13. května 1717 29. listopadu 1780)

Za poslední roky zde každé volby zářila nějaká hvězda. V roce 1998 to byla unie rebelů tzv. Sarajevského atentátu, poté oslovila voliče chuť chovat se ekologicky a v posledních volbách to byla agitka „Res publica“. (nelatinici si snadno najdou ve slovníku). Zdá se, že český volič je nepoučitelný a znova se hodlá pouštět do experimentů na živém organismu a to svém vlastním a všemi možnými prostředky se hodlá znova připravit o iluzi nového angažovaného vůdce, který mávnutím ruky dovede vše vyřešit. Viditelně komerční projekt přímo vybízející svým jménem k souhlasu asi uvažuje, že co volič to idiot.

Na 200 aktuálně volných míst v dolní sněmovně je podle volební komise připraveno kandidovat 5.923 osob (mj. o 901 více než v posledních volbách). Zdá se, že touha být poslancem láká více než registr úřadu práce. Vždyť na jedno křeslo se hlásí skoro 30 uchazečů. Práce je to ideální. Žádná pevná pracovní doba, tučné dotace na zdánlivou činnost a absolutně žádné odborné vzdělání nebo povinná kvalifikace, tedy kromě stranické věrnosti, která se stejně často nedodrhuje. Myslím, že uchazečů by se našlo dost i kdyby za tuto funkci měli platit. Zkrátka líše se k vedení strany a odměna tě nemine.

Takže podaří-li se tento další experiment, lze předpokládat, že rozklad vlády či sněmovny na sebe nedá dlouho čekat. Vládce svého teritoria jistě neodolá a bude v tom aktivně pomáhat. Víte, že rod jezevců patří do čeledi lasicovitých šelem? Podle zoologů se pohybuje těžkopádnou a plouživou chůzí, ale umí i klusat, krátce běhat a dovede couvat. Špatně šplhá, neumí skákat, ale dokáže plavat. Jeho hlasové projevy jsou velmi časté a hlučné. Svou povahou je poměrně záluďný. Typickým pohybem je rychlý výpad zespodu na krk protivníka. V současné době je na našem území celoročně chráněn.

SBĚRATEL

Letošní ročník veletrhu Sběratel navštívilo více než 12.000 návštěvníků, které čekalo na akci mnoho lákadel a to nejen na jednotlivých stáncích. Šlo zejména o vystavený historický automobil, ale i unikátní zlatou minci v hodnotě 26 milionů korun.

Poštovní správy připravily příležitostná razítka a pamětní listy, stejně tak i mincovny nabízely nejnovější razby v různých kovech.

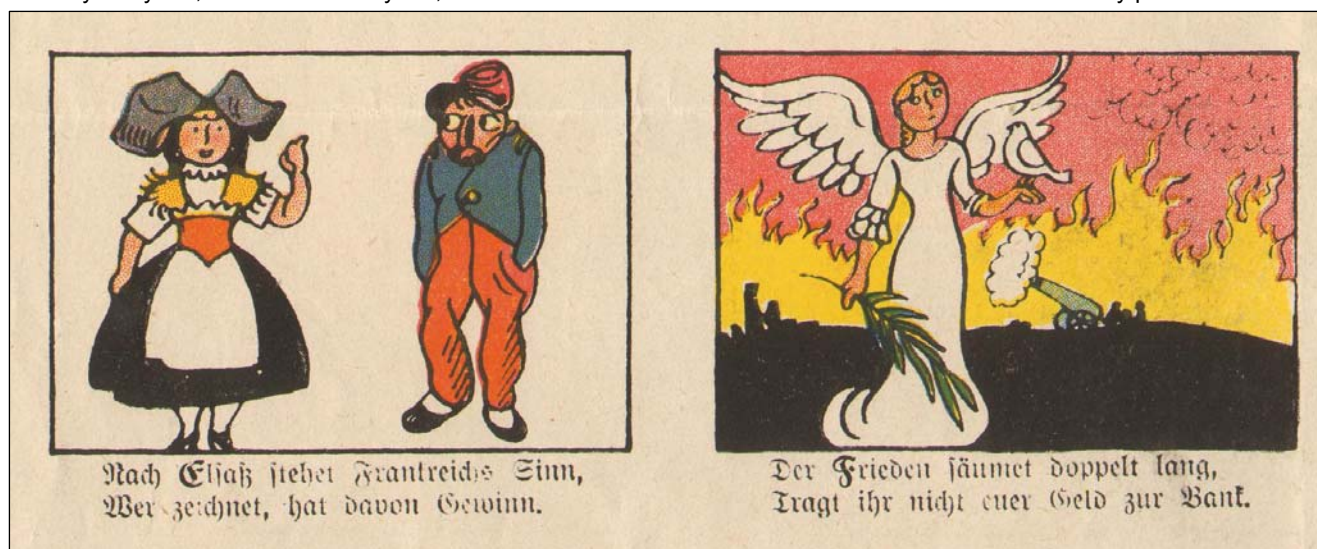
Naše muzeum letos vystavilo kolekci několika testovacích bankovek a současně byl publikován v magazínu, který vyšel na veletrhu článek o těchto bankovkách, jejich historii i tom, že se zájem o tento podobor mezi notafilii a skripofilii zvedá, což dokazují také ceny testovacích bankovek v aukcích po celém světě.

Přímo na našem stánku jsme jako obvykle pomáhali orientovat se všem zájemcům o obor skripofilie a odpovídali jejich na jejich dotazy, ale i oceňovali předměty, které lidi přinášeli. Poradenskou službu poskytujeme pravidelně a každým rokem se počet zájemců zvyšuje. Podobné je to i s oborem skripofilie, který si našel své pravidelné zájemce, jenž nás každým rokem navštěvují a postupně se získávají i noví nadšenci a snad i budoucí sběratelé.

Letošní ročník veletrhu Minerály a drahé kameny, který byl součástí veletrhu Sběratel však postihla na jeho konci nepřijemná událost. Jednomu z vystavovatelů byly odcizeny diamanty v hodnotě půl milionu korun. Přestože drzost lidí v odcizování nezná mezí, je třeba připustit, že i vystavovatel měl být obezřetnější. Nelze však nekomentovat, že se krádeže stávají a i přes sebelepší ochranu nelze zabránit takovým incidentům. Na veletrh nepřicházejí lidé jen s čistými úmysly a nutno uznat, že někdy kradou i sběratelé sami. Budeme pevně věřit, že se podobné excesy nebudou opakovat a příští ročník veletrhu nepostihne podobná událost. Takže si s předstihem zapište do svých diářů, příští ročník se koná na stejném místě, tedy na výstavišti PVA v Letňanech ve dnech 4.-6. září 2014.

V úterý 28. července 1914 vyhlásilo Rakousko-Uhersko Srbsku válku. O den později začalo jeho podunajské loďstvo ostřelovat Bělehrad. Na základě uzavřených dohod začala série událostí, která zatáhla většinu evropských zemí do konfliktu, později nazvaného 1. světová válka. Letos si připomínáme 99. výročí zahájení tohoto konfliktu a přesně za 10 měsíců si připomeneme sté výročí. Válka znamenala pro každou z bojujících stran nejen obrovské lidské a materiální škody, ale zejména obrovskou potřebu financovat válečné operace. K tomu účelu se otevřela státní pokladny a začalo vydávání válečných půjček. Ani Rakousko-Uhersko nezůstalo pozadu a už 1. listopadu 1914 vydává první z osmi válečných půjček. V průběhu války bylo vydáno nespočet propagačních materiálů, které měly přesvědčit obyvatele, aby podporovaly válečné úsilí a kupovaly válečné dluhopisy. V našich sbírkových fondech máme několik plakátů a tiskovin s těmito podpurnými akcemi a jeden z nich obsahuje abecedu válečných půjček. Na každé písmeno německé abecedy připadá jeden obrázek, kterých je na plakátu celkem 24. Proto dnes zahájíme seriál, ve kterém každý měsíc představíme dva obrázky. Celý rok, až do kulatého výročí, si tak budete moci číst v této abecedě a na konci si sestavit celý plakát.

E – Po Alsasku přijde Francie, upisujte, budete mít zisk

F – Mír se protahuje, nenoste své peníze do bank

Něco málo na vysvětlenou. Alsasko (dříve též Elsasko) bylo součástí Francie od roku 1648. Po prusko-francouzské válce v letech 1870-1871 připadla větší část zpět Německu, ale malá část Belfort zůstala Francii. Po zahájení války Německo obsadilo zbytek Alsaska a brousilo si zuby na celou Francii. Jak to dopadlo už dnes víme.

Každý rým v celé abecedě směřoval k podpoře upisování válečné půjčky, a tak téma úspor a upisování válečných půjček zní z každého verše. V době války nebylo na mírové investice prostor a tak plakát doporučoval nedávat peníze do bank, ale upisovat raději válečné půjčky, které měly přinášet majitelům slušný výnos ve formě úročení.

NABÍDKA

Muzeum cenných papírů, nadační fond slaví letos 5. výročí svého vzniku. Za dobu své existence poskytl již mnoha zájemcům reprodukce svých exponátů, a to jak čistě pro sběratelské potřeby tak např. do různých knih a tiskovin.

U příležitosti výročí jsme pro Vás připravili nabídku originálů. Nabídky pro sběratele probíhají až do listopadu, aby si zájemci mohli případně včas pořídit malou radost pod stromeček. Nové nabídky budou každý měsíc. Aby nabídka byla nejen pestrá, ale i přitažlivá, budou všechny kusy nabízeny se slevou 50% oproti běžné prodejní ceně. Akce je určena hlavně pro sběratele a ne pro spekulativní účely. Z toho důvodu bude moci každý objednat pouze 1 ks od konkrétního papíru, a to po celou dobu nabídek nebo do vyprodání zásob. Ceny u těchto nabídek platí výhradně při objednávce z věstníku a nevztahují se na jiné akce muzea.

Pokud si něco vyberete, stačí zaslat na mail muzeum@das-mcp.cz objednávku s číslem nabídky, kontaktním spojením a sdělením způsobu odběru. Ten bude možné zvolit buď osobně nebo poštou. Poštovné se bude pochopitelně připočítávat k ceně a bude sděleno podle doručovací adresy a způsobu zaslání. Bližší dotazy a informace lze zaslat na uvedený mail.

FRIGOTECHNA 1946

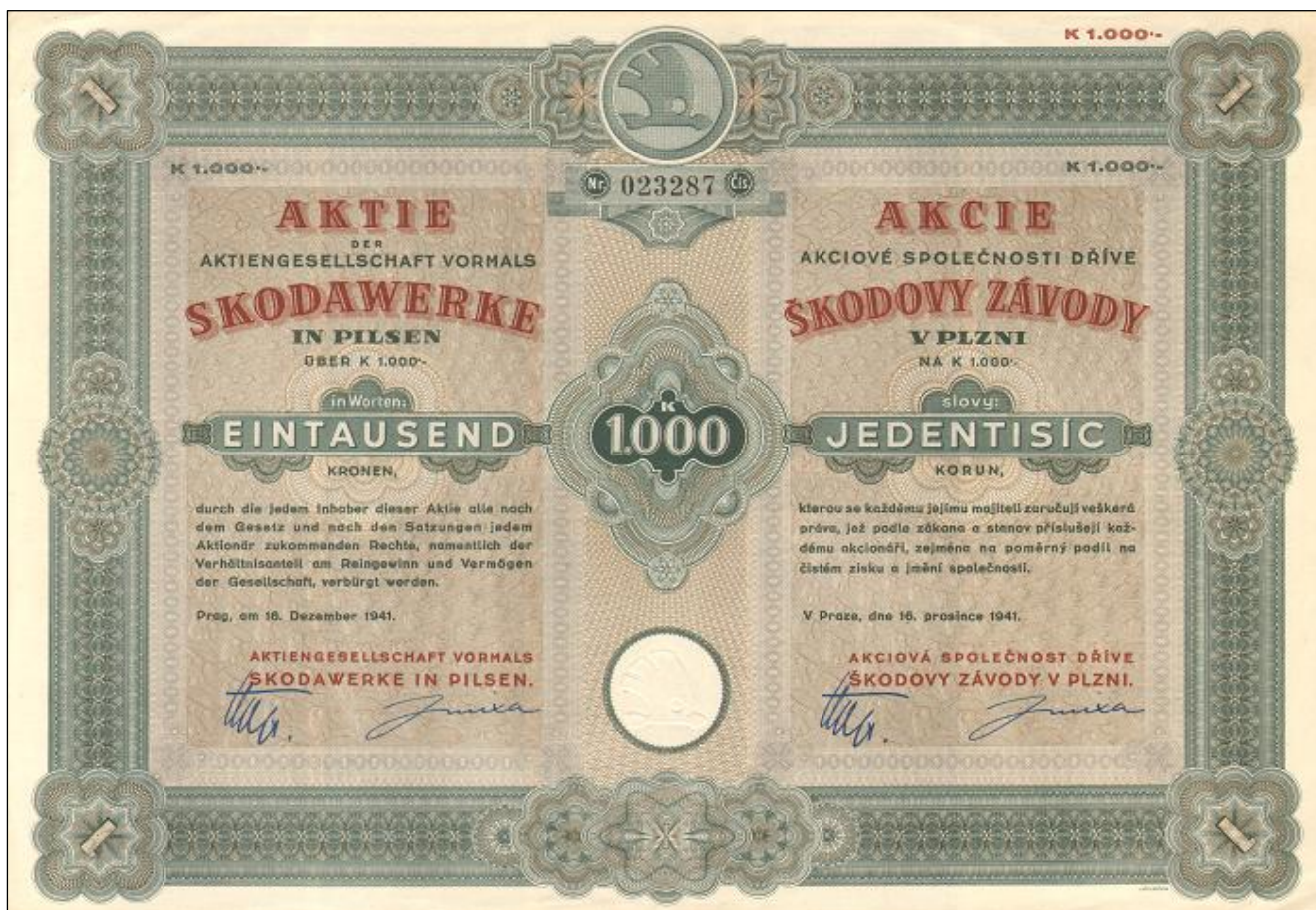
č.09-011

Zajímavý podíl družstva pro chladicí techniku v Praze. Továrna Frigotechna ale byla v Mnichově Hradišti. Družstevní podíly jsou obvykle velmi vzácné a jejich vydání je buď ve formě členských knížek, výjimečně jako v tomto případě ve formě podílů podobných akciím. Datum emise 20. února 1946 a zní na 1.000 Kčs. Rozměr podílu 30x21 cm.

Běžná cena 100 Kč

50 Kč

AKCIOVÁ SPOLEČNOST DŘÍVE ŠKODOVÝ ZÁVODY V PLZNI

č.09-012

Škodovy závody v Plzni byly akcionovány v roce 1900 a šlo o největší zbrojovku v monarchii. Po 1. světové válce získala 50% akcií skupina Schneider et Cie (Le Creusot), ale v roce 1939 jí získal za pomoci bank do svých rukou koncern Hermanna Göringa. V roce 1941 byly vydány nové akcie v hodnotě 1.000 K. Tato emise je jedinou, kde se vyskytuje okřídlený šíp, slavné logo firmy Škoda. V emisi bylo vydáno 687.500 akcií, ale většina v hromadných kusech po 25, 50 a 100 akciích. Akcie je ve formátu 21x30 cm.

Běžná cena 1.400 Kč

700 Kč

**ZASLÁNÍM I DROBNÉ
ČÁSTKY PŘISPĚJETE
K VYBUDOVÁNÍ
MUZEA A JEHO
OTEVŘENÍ**

M·C·P
MUZEUM CENNÝCH PAPÍRŮ
NADAČNÍ FOND

NADAČNÍ KONTO

369 000 369 / 2010

Fio banka, a.s.

Muzeum cenných papírů, nadační fond, Pod Vilami 1038/13, 140 00 Praha 4 - Nusle, IČ 28 42 98 93, fond zapsán v nadačním rejstříku MS v Praze N697. Věstník je vydáván měsíčně jako zpravodaj o činnosti fondu a jeho sbírkách. Je šířen prostřednictvím webových stránek muzea za pomoci DAS MEDIA, a. s. Nevyžádané rukopisy se nevracejí. Šíření všech reprodukcí i textů bez dalšího souhlasu MCP je zakázáno a podléhá autorskému a reprodukčnímu právu.